

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona,
negyedévre 1 frt = 2 korona.

Egyen szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és lejtulajdonos:

FEIGL GYULA A.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótlajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdáshoz (városkör 81) intézendők. Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Felavató ünnepünk.

Az országos ünnepszéghhez méltó buzgalommal és áldozatkésztséggel készülünk az ó-házi emlékmű felavatására, hogy külsőleg is kifejezést adjunk lángoló hazaszerettségünknek, a mely mindenkor ékesége volt e város lakosságának.

Itt született meg az eszme, az Ó-háznak emlékművel való ellátása; magunk erejéből emeltük fel a szép oltárt. S ha a törvényhozás az ország hét pontján, a munkácsi várhegyen, a brassói Cenk ormán, a nyitrai Zobor-hegyen, a dévényi vártetőn, Pusztaren, Zimonyban és Pannonhalmán „az isteni gondviselés kegyelmét és a magyar nemzet államfentartó erejét tanúsító történelmi tény örök emlékére” állított emlékeket, mi kőszegiek sem építettünk más intenczióra, mi is a millenium emlékére állítottuk lel ó-házi emlékműnköt.

De az ország hét nevezetes pontjánál a mi Ó-házunk sem áll hátrább. Régi népek ott áldoztak isteneiknek, a rómaiak e helyen kasztrumot rendeztek be, az avarok királyukat látták ott trónolni, Zsolt vezér várat építtetett oda. Igaz, hogy magyar történelmi eseményben szegény e hely, de városunkra nézve, ha másért nem, arról nevezetes, hogy kijelölte bölcsőjét és nevet hagyott reá.

A z é r t emlékezetes, kedves az a sajtászerűen alkotott kúp ott fent nekünk kőszegieknek; a z é r t kapartuk ki földbe temetett utolsó maradványait; a z é r t jelöltük meg helyét a millenium alkalmával. És mert a törvényhozás nem szemelte,

ki milleniumi alkotások helyéül a kőszegi régi várhegyet s a város mint erkölcsi testület szintén nem volt abban a helyzetben, hogy Kőszegen milleniumi emlék építésére gondoljon, — mint olyan, a kinek legjobban feltűnt az Ó-ház, erdőink e koronája; mint olyan, a ki roppant energiával karolja fel Kőszegen a haladás ügyét: a turistaság vette kezébe az ügyet, a turistaság jelölte meg Ó-házunkat állandó emlékművel. És nem állított oda egyszerű obeliszket vagy piramist; nem fogta a dolog könnyebb végét, hanem jelvis formát akart adni a felállítandó monumentumnak és megállapodott a város tornyos czimerének a fölépítésében; oda állította a két kapus bástyafallal a a koronás tornyot, mely mint pantheon magában foglalja a régi falazat széthullott kőmaradványait. . .

Készen áll inmár a szép emlékmű s készülünk felavatására. Az ezredvég hatása nálunk most lesz érezhető a legjobban. A lázas készülődés nyüzsgése, a zászlók lengése, az utolsó pillanatok izgatottsága, mind, mind hozzájárul ahhoz, hogy a nyugodtabb vérmérsékletű, kritikussabb fejű embert is emelkedettebb kedvbe, sőt bizonyos extázisba hozza

Gyülekezzünk is Kisasszony napján, záródokoljunk fel tömegesen az ősi kúptetőre s örüljünk szép munkánkunknak.

És te napvilág, te egész sugárkévekben öntsd le fényességedet és ragyogd be, vedd körül, aranyozd meg ünnepre készülő városunkat.

Kivonat

a soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara 1895. évi jelentéséből.

Általános rész.

Közgazdaságunknak nincs számottevő ága, mely az 1895. évet gazdasági eredményeiben kielégítőnek találja. Gazdasági életünk széles mezejének bármelyik része felé irányítsuk vizsgáló és kutató tekintetünket, mindenütt elégedetlenséggel s ebből folyó panaszokkal találkozunk.

Közgazdaságunk e mostoha helyzetének előidéző okát kétségkívül abban a válságban kell keresnünk, melybe mezőgazdaságunk jutott s melynek létét tagadni nagyon megeddő munka lenne.

Mezőgazdaságunkat az 1895. évben csapás után csapás érte. Rossz gabonatermés, melyhez hasonló az utolsó évtizedben nem értünk; fillerszera-pusztított szőlők peronosporás termése, melynek vevőt szerezni az önköltségek színvonalán alul álló árakon is csak nehezen lehetett; a gyümölcs-termésnek a rideg időjárás folytán történt majdnem teljes elpusztulása; az állatbetegségeknek rendkívül kiterjedt mérvben való föllépte és állandó uralkodása: csak a fűbbjei azon csapásoknak, melyek a gabonáruk nemzetközi áralakulásai révén amugy is nehéz viszonyokkal küzdő mezőgazdaságunk válságát az elmúlt évben a végletekig fokozták.

Mind e természeti bajokot kívül birtokviszonyaink is fokozták a helyzet súlyos voltát. Egyrészt óriási latifundiumok akadályozták az ugy társadalmi, mint gazdasági szempontból egyaránt fontos középbirtokosság képződését, másrészt meg a kisbirtokok folyton fokozódó elaprózása nehezíti meg a kisgazdák egzisztenciáját. Sopronmegyében a latifundiumok által teremtetett birtokviszonyok a föld népének, különösen a megye nyugati felében lakó részét arra kényszerítik, hogy többnyire a szomszédos Ausztriában gyár munkáinak szegődjenek. Súlyosabbak a viszonyok ott, hol a birtok-elaprózás hátrányaival kell megküzdeni s a hol a gazdálkodó lakosság a gyárparnyujtotta enyhítőszernek is híjával van. Klasszikus példaul szolgálhat erre nézve a többi közt Zalamegye muraszombati járásra, hol az örökös utján 6-8-10 parcellára eldarabolt s két holdat sem tevő birtokokon a gazdálkodás lehetetlen. Számos község van e járásban lóállomány nélkül, holott 10-20 év előtt

TÁRCA.

A milleniumi emlék.

Szinte jogot formálok hozzá, hogy, ha bármi történik az Ó-háznál, kivégezem abból részemet szóval vagy tettel. Ne tekintse azt senki szerénytelenségnek. Évek óta járok fel oda, tanulmányoztam a helynek természeti fekvését, multját s úgy vagyok vele, mint a gazdaember, a ki ismeri földjének minden rögét. A föld ott fent, az igaz, nem az enyém, sem a turistaságé; de ez utóbbi kibérelte azt a én mint ispan felezántaltam talaját. Uraságom, a kőszegi turistaság-osztály aztán végezte a többit s hogy sikerrel, azt bizonyítja az inmár a fellegekbe nyuló termék.

E hó 8-án felavató ünnepét tartjuk az Ó-házon emelt milleniumi emlékműnek. Engedtessek inog nekem, hogy az építés történetét rövid vázlatban leírjam s magát az emlék mibenlétét is ismertesse.

1892. évi február hó 28-án alakult a kőszegi turistaság a magyar turista-egyesület önálló osztályává, elnökül Markovits Józsefet, jegyzőül Kőszegi Józsefet választván meg. Működését azzal kezdte az osztály, hogy az Ó-házon, a Hörmann-forrásnál, köfjétnél és szerte a határban utakat javítottatott, padokat állítottatott és menedékházakat emeltetett. Az Ó-házon fölfedette a földbe omlott bástyafalak egy részét, miáltal a hely iránt érdeklődést keltett s a régészetnek is tott némi szolgálatokat. Már ekkor merült fel az eszme, hogy a milleniumra az Ó-házon emléket kellene állítani s a turistaságnak kezébe vonnie az ügyet. A szót teit

követte. Adakozásokból s megtakarított fillérekből milleniumi pénz-alapot létesítettek, melyet mulatságok jóvedelmeivel folyton növesztettek.

1893 január 21-én a turistaság ismét mulatságot rendez s Millenium czimmet emléklapot ad ki, mely az ország, megyénk és városunk nevesebb férfainak tollából jelmondatokat hozott. Irtak a lapba: Eötvös Loránd báró, Apponyi Albert gróf, Falk Miksa, Thali Kálmán, Szajbely Gyula, Radó Kálmán, Rákosi Jenő, Thirring Gusztáv dr., Károlyi Antal dr. alispán, stb. stb. Kiemeljük itt Apponyi Albert gr. emléksorait, mint a melyek Ó-házunkra és emlékére nézve igen találóak. Azt írta akkor Apponyi:

Szeressük hazánknak természeti szépegeit és ápoljuk történelmi emlékeinket; kegyeletünknek méltó tárgya az a hely, a hol e kettő találkozik.

S a kőszegi turistaság és általában a közönség, mintha megfogadta volna Apponyi mondását, valóban szereti, ápolja ott fent azt a helyet. Sokat megy fel oda és nagyokat áldoz emelésére. 1893 tavaszán újból fölveték az ásátások munkálatait s az emlékmű alapja javára műkedvelői előadást rendeztek.

Az ásátásokat 1894-ben is folytatták, mert egy kis képet akartak nyerni a régi vár alakjáról. April havában munkaközben a kúpon is falakra akadtak, s most is látható hatalmas falnégyszög, mely egy ősi épület alapját képezte. Régi tárgyak, ugmint nyilhegyek, csatok, sarkantyúk, pajzvasak kerültek ki a földből és egy egészen ép római edény, mélyített vonaldiszszel. A fölmerült költségek fedezésére a közönség, arra fölkérve, külön adakozott. Az ásátások eredményéről az Akademia archaeologiai bizottságát értesítették, mely az értesítést megköszönve, a munka befejeztével eszközöndő mérnöki fölvetel rajzát és az ásátás leírását kérte.

A fölmerést Tuczentaller Lajos ur ez év tavaszán végezte s ha rajzát megkaphatom, jelentés kapcsán illető helyre juttatom.

1894 november havában Müller Ede, az emlékmű rajzolója és építője merést eszközölt a kúpon, hogy munkához foghasson. Magánkörökbe azt az eszmet pendítették meg, hogy az építendő emlék Kőszeg czimerét formálja s Müller ur ehhez képest a városházán üzött czimerről vette tárgyát és mutatta be később a turistaszótály választmányának. A választmány a tervet, a mennyiben az a történelmi karakteren kívül a turista szempontoknak is megfelelt, olvben elfogadta s ujra hozzá látott a pénzügyítéshez, mert akkor még csak másfél ezer forint fölött rendelkezett, holott a tervezett építkezés 3 ezer forintra volt előirányozva. Előben is a város képviselő-testületét szólította fel a támogatásra és társadalmi uton nagy akciót fejtett ki a szükséges költségek beszerzésére. Legtöbbel járult a költségekhez a kőszegi takarékpénztár, Kőszeg szab. kir. város, Szajbely Gyula országos képviselő, valamint egyesek is kiváltak az adakozásban.

Igy egyesek nagy utánjárására sikerült a költségeket valamiképen előteremteni és jutottak abba a helyzetbe, hogy az építés előmunkálataihoz foghassanak. A mult évben is folytatott ásátások most már alapozási munkálatok számába montek s bár még ezek alatt is tekintettel voltak a régiségek fölfedésére és szedésére, a munka célja mégis megváltozott, holyhez volt kötve. Ennek köszönhető, hogy a munkások az egykori vár ciszternájára akadtak, melyot most az emlék előtt s mely anyai galibát okozott az alapozási munkálatoknál. A törmelék alatt szorénykedő régi vízfogó tette emlékműnköt drágábbá, egyrészt azért, mert a torony alatti régiséget tudunk, másrészt pedig, mert kiásása nagy költségekbe került, többé t. i., mint a mennyire számi-

még minden községben található volt 4-6-10 pár ló. A járás hegyes vidékein még fokozottabb mérvben találhatók fel a birtok-elaprózás elszomorító következményei. Pusztul itt erdő, szőlő egyaránt a ma már odajutott vidék, hogy még az épületfát és szőlőkarót is a szomszédos Stájerországból kell beszereznie, míg azelőtt bővében volt az erdőnek. Az egykor híres tótsági szőlőket nem annyira a fillokszera, mint inkább az osztály tette tönkre; mert azt a darabka szőlőt, mely például öröklés esetében egy-egy családtagra jut, tulajdonosa nem találja érdemesnek arra, hogy azt kellőképp megművelje. Gyár-ipar se közel, se a messze vidéken nincs. Míhez folya-modj-k hát a járás földmívelő népe az oly mostoha esztendőben, mint a milyen az 1895-iki volt? Elmegy a nagybirtokosokhoz, a környék intelligens lakosságának tagjaihoz és könyörödmányokat gyűjt, más szóval koldul.

Csoda-e, ha ily viszonyok mellett panaszra fakad az iparos és kereskedő is, ki megrendelőit és vevőit a gazdakörökből nyeri?

A gazdaközönség szükségletét a lehetőleg meg-szorította a megrendeléseinek vagy vásárlásainak is hosszú-lejáratu hitelt vett igénybe. Iparosaink és kereskedőink üzleti forgalma tehát meg az előző mostoha évek megapadt forgalmát sem érte el; az üzleti haszon pedig a minimumig szállt. S e mostoha viszonyok su-lyát egyformán érezte a gyáros és a vásároló kisiparos, a nagykereskedő és a szatócs.

A közgazdasági viszonyok illetően kedvezőtlen al-ku-lása mindjobbán előtérbe tolja a közadók reformjának kérdését.

Kereskedőinkre és iparosainkra a közadók a gaz-basági viszonyok rosszabbultával arányban fokozódó ter-det rónak. A helyzetet azonban igazán komolylyá azok a községi terhek teszik, melyek kirovási alappául az állami adók szolgálnak. Míhelyt e községi közterhek az állami adók színvonalát megközelítik, vagy meg is halad-ják, jelentőség tekintetében egy sorba helyezendők az állami adókkal. Ez a helyzet pedig kamaránk kerületé-nek nagyobb részében már beállt. Sopron 72, Szombathely 56, Zalaegerszeg közel 100% pótdadót szed s nem kevés azon kisebb községek száma, a melyek arról nevezeteseek, hogy községi adójuk az állami adókat is meghaladja. A községi pótdadó azonban a kereskedőinkre és iparosainkra háramló közterhek összegét még nem meríti ki; az utóbbi években városaink háztartásában a kereskedelem és ipar külön megadóztatására irányuló törekvés jelei aggasztó mérvben kezdenek jelentkezni. Az 1886. évi XXII. t.-czikk 132. §-ára támaszkodva, törvényhatósági joggal főrüházott és rendezett-tanácsú városaink arra törekednek, hogy különféle közszükség-letet képező beruházások költségeit majdnem kizárólag az ipart és kereskedelmet sújtó vámok- és illetékek jö-vedelmeiből fedezzék. Különösen gyakori alakja e vámoknak és illetékeknek a vasúti teherforgalmi illeték, melyet először Sopron sz. kir. város alkalmazott egyelőre ideiglenesen, különbség nélkül egy krajczárt szedve a vasúti teherárak minden métermázsája után. Ez az ideiglenes jellegű illeték aztán csakhamar állandóvá lett, sőt azt a város az elmúlt évben differenciális alapra fektette s a legtöbb árura nézve 100-200%-kal föl-emelte. Sopron példáját követni igyekszik Szombathely, mely — mint jelentésünk e részének irásánál értesü-lünk — az utcáinak kövezésével, vízvezeték és csator-názás létesítésével járó költségek nagy részét ugyancsak vasútforgalmi illeték alkalmazásával óhajtja biztosítani. E kövezetvámok és forgalmi illetékek, melyek jövedelme nem kizárólag kereskedelmi és ipari, hanem majd min-den esetben közérdekek előmozdítására szolgál, csakis a helyi kereskedelemre és iparra nehezdednek. Városainkat ezen eljárásukban azon nézet vezérli, hogy a teherárak métermázsája az 1-3 kr. vámat vagy illetéket könnyen elbirja s a kereskedő vagy iparos ezt a csakély terhet is könnyen átháríthatja a fogyasztó közönségre. Pedig ez a nézet teljesen téves, egyrészt, mert iparosaink és kereskedőink a mai versenyviszonyok mellett rendkívül szerény üzleti haszonnal dolgoznak, melyet az 1-3 krajczáros vám és illeték nagyon is érezhetően csökkent; másrészt, mert az áthárítás — minthogy az árakat ele-nyésző kivétellel nemzetközi tényezők határozzák meg,

egyszerűen lehetetlen. Hogy pedig a községi közterhek szobán lévő neme iparosaink és kereskedőink adóterhet mily mérvben növeli, annak jellemzésére csak annyit jegyzünk meg, hogy például Sopron sz. kir. városnak a tömegárukkal kereskedő czégek (mint a milyenek pl. a gabona- és borkereskedők) évenként többet fizetnek kövezetvám fejében, mint a mennyit állami adójuk évi összege kitez. Ezeknek az állapotoknak tehát csak ter-mészetes következménye, ha a kereskedők és iparosok adózó-képessége elveszti rugalmasságát, maga a keres-ke-delem és ipar pedig fejlődés helyett a visszaesés képét tárja elénk.

A közadók reformjának tehát — ha evvel a köz-terheknek méltányos határok közt mozgó megállapítását akarjuk elérni — okvetlenül ki kell terjeszkednie a községek háztartásainak rendezésére is. S csak a teljes eredmény biztosítására fog szolgálni, ha az állam maga is megszünteti vagy legalább mérsékli a kereskedőket és iparosokat sújtó s ezekre nézve külön adók hatásá-val járó különféle illetékeket, melyek megállapításánál a törvényhozás előtt alig lebegthettek méltányossági szempontok.

Ilyen illeték például az, a melyet az áruforgalmi nyilatkozatok úrlapjai áraban kell kereskedőinknek le-róniok. Az árustatisztika kétségkívül nagybecsű támasza a közgazdasági politikának, de az sem szenved kétséget, hogy a helyes közgazdasági politika az ország összes lakosságának és nem csak a kereskedőség- és iparos-ságnak képezi érdekét. S ha a kereskedőt és iparost az árustatisztikai adatok beszolgáltatására, tehát a köz ér-dekében teljesítendő munkára köteleztük, máris elmen-tünk azon határoki, a melyeket a közszolgáltatások mérvének megállapításánál a méltányosság élénk von. Indokolatlan és semmikép sem méltányos tehát az 1881. évi XIII. t.-czikknek azon rendelkezése, mely a két kros bélyeggel ellátott bevallási úrlapok használatát kö-telezővé tette, s a méltányosságtól még messzebb esik az 1895. évi XVIII. t.-czikk, mely az árubevallási nyilatkozatok bélyegét 2 krajczárról ötre emeli. Az or-szágos m. kir. statisztikai hivatal az 1896. évre bélyeges áruforgalmi nyilatkozatok czime alatt 130.000 frt bevételt irányoz elő.

Ennyit tesz ki tehát a hazai kereskedelem- és iparnak az árustatisztika vagyis oly intézmény révén kirovott külön adója, mely az ipar, kereskedelem, mező-gazdaság, forgalom s általában gazdasági életünk min-den ágának érdekeit egyenlő mértékben szolgálja.

Iparosaink és kereskedőink ily sokszoros megter-heltetése mellett semmi sem volna természetesebb, mint hogy gazdasági életünk e fontos tényezőinek üzleti téren lehetőleg szabad mozgást biztosítsunk. Mi azonban en-nek is az elleukezőjét tesszük; erre alkottuk a falra-gaszok és hirdaphirdetmények bélyegilletékét, iparosaink és kereskedőink szintén egy különleges adónómet, a melylyel üzletembereinket mesterségesen elnémitjük. Vi-szonyaink felületes szemlélője is azonnal észreveszi azt a nagy ellenmondást, mely közgazdasági politikánk és ez illetéknek közt mutatkozik. Mert a gyári ipart mes-terséges támogatásban részesítjük; a kis- és közipar válságos helyzetének megjavítása állandó gondoskodá-sunkat képezi; iskolákat állítunk a fiatal iparos és keres-ke-dő nemzedék képzettségének és műveltségének eme-lésére; ösztöndíjakat nyújtunk törekvő fiatal iparosok-nak és kereskedőknek, hogy külföldre menve ellessék a technikai haladás különféle titkait és megismerjék a jó-izlés közvetlen forrásait; itthon szövetkezeteket állítunk, hogy a szétészort munkaerő és apró tőkék egyesítésével kölcsönözzünk iparosainknak nagyobb erőt a külföldi versenyvel való küzdelemben: s midőn mindezeket a fáradozásainkat siker koronázza; midőn szakképzett iparosunkat és kereskedőinket a legkomplikáltabb gyám-kodással odasegítettük, hogy akár egymagában, akár egy szövetkezet keretében értékesítheti ismereteit úgy a maga gyarapodása, mint az ország gazdasági megizmo-sodására: akkor minden szavát, melyel életjelt ad ma-gáról, megadóztatjuk, s egy elavult illetéknek alakjá-ban üzleti tevékenysége elé oly akadályt gördítünk, melylyel a kezdő iparos és kereskedő csak a legtrikább esetben tud megküdeni.

(Folytatása következik.)

tottunk. De fedezve lesz ez is, garancia rája a buzgó turistáság, különösen ennek mindeure gondoló elnöke; de garancia arra áldozatkész közönségünk is.

Az emlékmű készen áll. Utánozva van benne Kö-szeg szab. kir. város czimere, két mezőben hadi ormo-zattal ellátott bástyafal, melynek két nyitott kapuja kö-zött koronás gömbölyű bástyatorony emelkedik ki. A bástyafal, melynek hossza 15 méter, jobbára a régi romok kőanyagából épült, ugyszintén a torony is, melynek magassága 22 méter. Némi eltérés mutatkozik az arany-koronánál, melyet vaserkélylyel kellett helyettesíteni, hogy kilátóul szolgálhasson. De az alig vonló a czimer eredetiségéből valamit, mivel másrészt a természet siet segítségünkre, adván az egész czimer-képhez a még hiányzó alaprészt, a derűs éggel a két mezőt.

Wittinger A.

Gondolatok.

A tudás haszon és élvezet. — De a szerelem az edesebb, boldogítóbb a kincsnél, hatalomnál, dicsőségnél és összes hibáival együtt is nemesebb, istenibb eredetű hatály, mint a gonosz irigy gyűlölet. Miért? — Már csak azért is, mert az első mindig többet képes terem-teni, mint a mennyit az utóbbi tönkretehet.

A szeretet csókja, ölelése angyalivá teszi az embert és mennybe ragadja. — bizonyosan ezért s ekkor harag-szik rá a sátán legjobban.

Az ember akkor alacsonítja le magát legjobban, akkor a legaljasabb, a mikor érzi, hogy teremteni nem képes, s e miatt csak rontani törekszik.

Mikros.

Az önbizalom könnyű dolgok előtt és véghez vitt nagy tettek után a legnagyobb.

Az ember nagyon hajlandó hinni, hogy a mi el van odávza, az már meg is szünt.

A jóakarát nem azok részéről lep meg, a kikre számítottunk, hanem a kiktől nem vártuk.

Mire a kényszer nem bírna, azt barátságból meg-tesszük.

Az újdonság-szomj hajtja a legtöbb embert társa-ságba.

A féltékeny szívesen elnézi a vetélytárs hibáit, de előnyei szemét szurnak neki.

Dáni.

— Tanév megkezdése. Városunk iskoláiban befeje-ződven a beírás, kezdetét vette a tanítás. A katolikus tanulóifjúság ezt megelőzőleg pénteken ünnepélyes *Veni sancte*-ra gyűlt össze a felcseéek templomában.

— Készülődés a felavatásra. Az ó-házi emlék fel-avató ünnepét rendező bizottság ugyszólván permanenci-ában van. Naponként értekezik s teszi meg rendelkezéseit az ünnepre vonatkozólag. A héten többször fent járt az Ó-házon es a Hétforrásnál, kijelölésére az egyes helyek-nek s megúrgetni az ott még be nem fejezett munkála-tokat. Az Ó-ház és Hétforrás, keddi ünnepnapjaink e kiváló helyei egyébként már szépen pompáznak. Az ó-házi kúp alja egyengetve, kitisztítva, a bástyafalak és sziklatömb melletti része padokkal van ellátva. Innen új lépcsőzeten feljutni az emlékműhöz, a kúp tetejére, melyet körös-körül s az épületnek a régi falakra dülő részét külön is fakorlát zár el a mélysegtől. Az em-lékmű maga, mind a közelben, mind a távolból kiválóan szépen mutat és már most teljesen készen áll. A déli faloldalra utmutató tábla van illesztve, mely a közeli helyekre vezető út időhos-zát és színjelzését tünteti fel. Ugyan e falnak kapu melletti részét azonban már — s ezt sajnálattal konstatáljuk — be van firkálva. *Carl M. Wölfl, Kappel János, Griller Ludwig, Strázer Antal* stb. nevekkel van bepiszkítva. A szemérmetlen ficzkóktól utállattal fordulunk el. A Hétforrás új cementszalazatot kapott s azon a hét csa-torna fölött fehér márványtáblákra írvák a vezérek nevei. Az egész vízfogó az erdő nyújtotta aótt árnyalattal különös benyomást gyakorol az emberre. A turistáság megint remekelt.

— Nyilvános köszönet. *Szibely Gyula*, kerületünk országos képviselője az Ó-házon emelt ezredéves emlék-épitmény czéljaira 100 frtot adományozott, mely nagy-lelkű adományért őszinte köszönetét nyilvánítja: *a magyar turista-egyesület községi osztálya.*

— Hirdetmény. Az ó-házi emlékműnek ünnepélyes felavatása után, f. évi szeptember hó 8-án délután a Hét-forrásnál a város népünnepélyt rendez, melyre a közön-seget ezennel meghívom.

Közseg, 1896. évi szeptember hó 2-án.

Tipka Ferencz,
polgármester.

— Vasvármegyeiek a kiállításon. A vasvármegyeiek 1200 személyből álló nagy csoportkirándulásán résztvett községi tagok hétfőn a délután vonaton indultak el hazulról s Szombathelyen csatlakoztak a főcsoporthoz. A kiránduló csoport azonban Szombathelyről egy teljes órai késéssel indulhatott csak, de mánap reggel 7 órakor 40 perczkor mégis a fővárosban volt, hol dr. *Károlyi Antal* alispán, *Rosenberg Gyula* országos képviselő és a kiállítási igazgatósága részéről dr. *Kováts Gyula* egyetemi tanár fogadta a főispán vezetése alatt érkezőket. Bevo-nulás után a kiállítás területére mentek, dölben a nép-konyhán megebédeltek s azután a főváros nevezetesei-geit tekintették meg. Este már ismét a kiállítás területén voltak a kirándulók. Másnap, szerdán, az állatkeret, a körképeket nézték meg s a kiállítás egyes pavilonjait. Csütörtökön reggel azután hazatért legtöbb tagja a csoportnak.

— Személy-változások a sörgyárban. A sörgyári igazgató-választmány *Feuerstein E.* serfűzöt állásától el-mozdította és helyére *Berán J.* hívta meg serfűzőnek. Az állásától megfosztott serfűzővel a munkások is abban hagyták a munkát s most ezek pótlásáról is kell gondoskodni.

— Lemondás. *Kirchknopf Mihály* a sörgyárnál viselt igazgatói állásáról lemondott s ezt avval indokolta, hogy némely dolgok elintézésénél mellőzték személyét, a miben bizalmatlanságot lát. Az ügyeket ideiglenesen egy ideig tovább vezeti.

— Anyakönyvi bejegyzések. A községi anyakönyv-vezetői hivatalnál augusztus havában 2 esketés, 19 szü-letés és 16 halálozás jegyeztetett be.

— Meghívó. A községi ipartestület 1896. évi szept-tember hó 13-án délután 1 órakor a városház tanácsater-mében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. ipartestü-let tagokat tisztelettel meghívattak. Tárnyak: 1. Az ipartestületi segély-egylet alapszabályainak módosítása. 2. Az ipartestületi boiratai díj felemelése. 3. A jegyzői fizetés módosítása.

Frankl Lajos, ipartestületi jegyző. *Meierl János,* ipartestületi elnök.

— Tanító közgyűlés. A szombathelyi-egyházmegyei r. k. tanító-egyesület 1896. évi szeptember hó 10-én d. e. 9 órakor Szombathelyen, a vármegye házának nagytermében tartja rendez évi (XIII.) közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Elnök megnyitó beszéde. 2. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének fölolvánása. 3. Elnök jelentése az egyesület múlt évi működéséről. 4. Pénztáros jelentése az egyleti pénztár-, az egyház-megyei- és az országos r. k. tanítói segélyalap állásáról. 5. Jelentés az orsz. kath. tanítói kongresszus lefolyásáról. 6. A központi bizottság jelentése a beérkezett pálya-művekről. 7. Nevelés- és tanítástani tételek kitézése a jövő egyesületi évre. 8. Indítványok (L. alapszab. VII. 12. §. g.) A központi bizottság szeptember hó 9-én d. e. 10 órakor, a püspöki iskolában tartja gyűlését.

— Hivatalos órák. A szombathelyi kir. pénzügy-igazgatónágnál a hivatalos órákat folyó évi szeptember hó 1-től kezdve: hétköznapokon reggel 8 órától, délután 2 óráig, — vasár- és ünnepnapokon reggel 9 órától déli 12 óráig tartják, mely idő alatt az iktató könyv a fennálló szabályok értelmében hétköznapokon délután 1¹/₂ óráig, — vasár- és ünnepnapokon délután 11¹/₂ óráig, — mik-or az bezáratik, — nyitva van és hivatalos beadványok elfogadtatnak, — míg a később beérkezők másnapra maradnak. — Felek a kir. pénzügyigazgató vagy helyet-tese által csak a délelőtti órákban fogadtatnak, — s felvilágosítások is csak ez időben adhatnak.

— **Az időjárás augusztus hónapban.** Az átlagos hőmérséklet reggel 7 órakor 14.9°, délután 2 órakor 19.6°, este 9 órakor 15.7°, tehát a napi hőmérséklet 16.0° volt. Miután a rendes havi hőmérséklet 19.2°, ehhez képest az idei augusztus 3.1°-kal a rendesnél alant maradt. Legmelegebb, 23.7°-kal 4-én, leghűvösebb, 10.2°-kal 28-án volt. Szaklapok szerint 121 év óta az idei augusztus a leghidegebb volt. Az átlagos legmagasabb déli melege e hónapnak 32.9° Celsiusra ér, úgy, hogy az e havi legmagasabb hőmérséklet 9.2°-kal gyengébb volt. — Az előző év augusztus hava 2.4°-kal melegebb volt az ideinél. — A légsúlymért átlagosan 736.5 mm-en állott, 0.4 mm-rel mélyebben a rendesnél. Legmagasabban 739.8 mm-en 13-án, legalantabb, 731.0 mm-en 26-án állott. — Eső 20 napon esett s a csapadék mennyisége 172 mm-t tett, 82 mm-rel többet a rendesnél. Legnagyobb csapadékmennyiség 24 órában belül 6-án volt. — Zivatar 7 napon volt. — Egész borús nap 4, egész tiszta egy nap sem volt. — Szélirányban az északi volt az irányadó.

— **Nemes célu sorsjáték.** A kiállítási igazgatóság tárgysorsjátékot rendezett, melynek jövedelméből 80% a hazai ipar segélyezésére fordítatik. A játékterv szerint 19.848 kiváló műizlést mutató ipari, illetőleg háziipari tárgy sorsoltatik ki 160.000 korona összerértékben. A főnyeremény 20.000 koronával van előirányozva. Van még 10,000; 6000; 2000; 1000; 200; 100; 10 stb. koronás nyeremény, melyek közül az első tizenhárom nyereménytárgy értékét a nyertő 20% levonás mellett készpénzben is átveheti. A húzás a m. k. lottoigazgatóság közbenjárásával f. é. október hó 1-én fog megtartatni s egy sorsjegynek az ára 40 fillér (20 kr.). Ezen sorsjáték, tekintve annak nemes célját, valamint a húzás által nyújtandó előnyöket, a mennyiben a befolyó összegek 80%-a a játszó közönségnek visszaadatik, a támogatásra kétségen kívül igen érdemes. Sorsjegyek akár az igazgatóságtól közvetlenül avagy a főelárusító helyen, Budapesten IV. ker. Károlyi-körút 24. szám alatt vehetők meg. A sorsjegyek a készpénz előzetes beküldése mellett bérmentve küldetnek meg.

— **Gőzkazánfűtők tanfolyama.** A gőzkazánfűtők tanfolyama az állami ipariskolában (Budapest, VIII. Népszínház-utca 8. sz.) október hó 1. napján nyílik meg s november hó közepéig tart. A beiratások szeptember hó 13-tól szeptember hó 26-ig napjig tartanak. A tanfolyam tantárgyát képezi a különféle rendszerű locomobil és stabil gőzkazánok szerkezetének megismerése és kezelésének begyakorlása. Tanulókul felvételenek a 18. életévüket betöltött, olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok, ezek segédei, a fémek feldolgozásával foglalkozó gyárak főbb munkásai s olyan napszámosok, a kik már foglalkoztak a kazánok körüli teendőkkel. A felvételre jelentkezők erkölcsi bizonyítványt tartoznak előmutatni s azok, a kik nincsenek munkában, munkakönyveiket mutatják be, a kik pedig munkában vannak, munkaadóiktól bizonyítványt hoznak arról, hogy mióta és milyen szakban dolgoznak. A tandíj 3 forint. Vidékiek a tandíj és a bizonyítványok beküldése mellett levélben is jelentkezhetnek.

— **Kamarai jelentés.** A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara évi jelentése a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur ő nagyméltóságához a kamarai kerületi kereskedelmi, ipar és forgalmi viszonyairól az 1895-ik évben* megjelent. A hatalmas kvart alaku 154 oldalra terjedő jelentés részletesen és kimerítő statisztikákkal foglalkozik a kamara területén nyilvánuló kereskedelmi és ipari dolgokról, felölel mindent, a mi a múlt évben csak történt, s névszerűt foglalkozik az egyes nagyobb cégekkel, nagy súlyt fektetve a be- és kiviteli ügyletekre. Az érdekes munkából mai számunkban kivonatot talál az olvasó.

— **Köjvonat.** Kisasszony ünnepe alkalmával f. évi szept. hó 5-én a deli vasút magyar vonalainak állomásairól Bécs, Fiume, Triest és Velenczébe rendkívül mérsékelt áru menetérti jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményt nyújtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazást kétszer tetszők szerinti állomásokon felbe lehet szakítani. Ezen jegyek kiadására és áruira nézve külön hirdetések adtak ki, melyekhez ezen rendkívül mérsékelt áru jegyek érvényesek, indulási idejükkel fel vannak említve.

— **Egy aranyat egy magyar szóért.** A Palágyi Menyhért szerkesztésében megjelenő Jelenkor, heti szemle, legújabb száma már a harmadik szópályázatról szóló jelentést tartalmazza. E pályázatban több mint négyezer dolgozat vesz részt, jelöl annak, hogy a hazafias magyar értelmiség mily mély ér. eklődéssel viseltetik a „Jelenkor” által megindított nyelvtisztító mozgalom iránt. A jelentés minden beküldött pályamunkával külön-külön beható figyelemmel foglalkozik, úgy hogy a beszámolója a lapnak több száman keresztül huzódik terjedelmes folytatásokban. Rengeteg szokincs gyűlik így össze, mely fényes tanúságot tesz a magyar nyelv rendkívüli árnyaló erejéről, nem ismert gazdaságáról és csodálatos fejleszhetőségéről. A jelentéssel kapcsolatban a „Jelenkor”, újabb harmincz idegen szó magyarosítására hirdet pályázatot. A „Jelenkor” egyébként nem csak nyelvtisztító törekvése, hanem a nemzeti művelődés tisztá magyar jellege és önállóságáért folytatott olvhú harcza által teljes mértékben megnyerte a magyar közönség rokonzenvét és bizalmát. Társadalmi, irodalmi, színházi cikkei bátor szókimondás által tűnnek ki; tanulmányai pedig magas színvonalat biztosítanak a maga nemében egyedül álló heti szemlének. A „Jelenkor” közöl költeményeket, elbeszéléseket, „Változatok” rovatában a hét mozzanatait tárgyalja eleven humorral. A lap kiadóhivatala: József-u. 81., évi előfizetési ára 8 frt.

— **Tánckedvelőknek.** Tánckedvelőknek kedvező alkalom kínálkozik a f. é. szept. 15-én itt Kőszegen **Sefcsik József** által nyitandó táncstanfolyamban való részvételre. Jelentkezni a Kőszegi-féle könyvkereskedésben lehet.

— **A Vigezinház új darabjai.** A Vigezinházban az eredeti és idegen darabok egész sora várja előadását

a közölgő őszi és téli évadban. Az eredeti darabok közül mindenké elölt azok fognak sorra kerülni, a melyek a Vigezinház kétezer koronás pályázatán feltűntek és dícsőretet nyertek. Ilyenek Gerő Károly „Rózsaszínű levelek”; Follinusz Aurél: „A nagybácsi”; ifj. Bokor József: „A zürzavar” és Szabó József „Hírharang” című vígjátékai. Ezeknek mind sorát kerítik a közölgő színházi évadban. A fordított, idegen darabok közül bemutatásra kerül első sorban, Bracco Róbert „Hűtlen asszony” című darabja, a melyre máris nagyban készülnök. Ezután Fűda verses vígjátéka „A talizmán”, továbbá a „Léthe vize” című angol bohózat, a már előre is hírneves „Trilby” és a „Niobe” című darabok kerülnek sorra. Mindebből látható, hogy a Vigezinház igazgatósága bőven gondoskodott arról, hogy a közölgő színházi évadban el legyen látva újdonságokkal.

— **Leánygyermek ellátása.** Jó házból való leányka méltányos feltételek mellett jó ellátásba és gondos nevelésben részesülhet. Hol? megmondja e lap szerkesztősége.

— **Meghívó.** A nagy-csömötei önk. tűzoltó-egylet augusztus 30-ára kitűzött tűzijátékkal egybekötött zárkörü nyári mulatsága a kedvezőtlen idő miatt nem látvén megtartható, szeptember 13-án fog megtartatni.

— **A községi határban 10 hold szántóföld** kisebb részletekben haszonbérbe adandó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

— **A Budapestre ellátogató közönség** egyet ne mulasszon el megszerezni: a maga képmását, hű fényképét, a mely sokkal művészebben készül Klősz György műtermében (VII. Városliget fasor 49. szám), miut a főváros fényképeinek legjobbjánál. Elsőrangú művésznőink, az előkelő világ és a polgárság nagyszámu megrendelése bizonyítják, hogy Klősz kitűnően dolgozik.

— **„Plasticon,”** ez a fiatal vállalat, a mely az ezredéves kiállítás látványosságai közt az első, ma már talákozó helye a vidékieknek. Ötven krajczárért káprázatos látványosság jut a látogatónak.

— **Ha gyors és általános elterjedés** valamely használati cikk becset mutatja, akkor a Kathreiner malátaaké elért eredményeiben valóban példátlanul áll. Ma már ugy a leggazdagabb és legelőkelőbb háztartásban, miut a legegyszerűbb és legszerényebb családokban is naponta használják. Amily örömdetes ez a közegészség és népünk jóléte érdekében, nem kevesebb örömmel üdvözölhetjük ezt az eredményt hazai mezőgazdaságunk érdekében. Azonban nem mulaszthatjuk el ismételtlen rámutatni, hogy a bevásárlásnál óvatosnak kell lenni, hogy az ember tényleg a valódi jó árut kapja, eredeti csomagokban, amelyeken rajta van a „Kathreiner” név.

— **Egy a zongoratanításból kitűnően képzett** tanító méltányos feltételek alatt órákra vállalkozik. Bővebb tudósítást ad e lap kiadóhivatala.

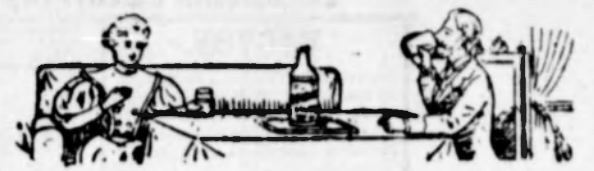
— **A krondorfi kútállalat.** Mint értesülünk a krondorfi kútállalat az imbruoki nemzetközi kiállításon a legmagasabb kitüntetés nyerte, vagyis: az első osztályú elismerő levelet, az arany koronás érmet. Ez a legújabb kitüntetés elég élénken dokumentálja a krondorfi viz kitűnőségét s ennek tulajdonítható, hogy a szükségletnek eleget teendő, a forrásnál éjjel nappal dolgoznak és töltik az üvegeket a munkás kezek.

— **Meghaltak augusztus hónapban.** Marton Zsózsanna, 82 éves, ág. ev., aggkor. — Horváth István, 78 éves, ág. ev., aggkor. — Maurer Gábor, 4 hó., r. k., béthurut. — Papp Rezi, 4 hó., r. k., béthurut. — Rusznyák Károlin, 7 hó., ág. ev., rángögöres. — Pásztori Imre, 30 éves, r. k., bélfekély. — Schreiner József, 3 hó., ág. ev., béthurut. — Schreiner József, 1 éves, ág. ev., gégelob. — Mersich Mariska, 4 éves 6 hó., r. k., szivbaj. — Wurst János, 4 hó., r. k., béthurut. — Halper Teréz, 2 éves, r. k., tüdőszök. — Krözl Anna, 2 hó., r. k., béthurut. — Dr. Török Sándor, 42 éves, r. k., szivbaj. — Kohn Pál, 4 hó., izr., tüdőhurut. — Petán István, 20 napos, r. k., gyengesség.

Selyem-damasztok 65 krtól. 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes Honneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

— **A cs. és kir. adriai biztosító társulat** május 30-án tartotta Triestben rendes közgyűlését. Az 57-ik üléstévre (1895.) vonatkozó üzleti jelentésben következő jelentékenyebb adatok foglaltatnak: Életosztály. Az említett évben elfogadott biztosítások 12.489,729 frt tőke és 33,317 frt járadékösszege ragnak. A biztosítási állomány 1895. év végével kerek 80 millió forint tőke és 215,428 frt járadékösszeget tüntet ki. A díjbevétel 3.323,880 frtra rugott. Halál és életbiztosítások után 1.621,276 forint fizettetett ki és ezenkívül függő károk részére 249.800 frt helyzetetett tartalékba. A díjtartalék 19.116,992 frtot tesz, a viszontbiztosítások levonása után pedig tisztán 17.737,264 frtot. Az olemi biztosítási ágakban (tűz és szállítmány) a díjbevétel 7.259,822 frtot tett, a viszontbiztosítások 3.376,720 forintot vettek igénybe és károkért a viszontbiztosításokat illető részek levonása után 2.342,871 frtot fizettek ki. A háztartalék fejében tisztán 350,240 frtot fizettek ki. A háztartalék tisztán 350,240 frtot tesz. A fekvőségek könyv szerinti értékének leírása 100,000 frtot fordítottak. Az életbiztosítási osztály külön nyereménytartalékához 100,000 frtot csatoltak és oss-

talék fejében részvényenkint 70 frtot fizetnek ki. A tartalékok immár 22.864,729 frtra rugnak, melyből esik: 19.728,746 frt díjtartalékra (tisztán tudniillik a viszontbiztosítási részek levonása után), 2.622,102 frt a nyere-ménytartalékra és 513,881 frt árfolyamtartalékra.

Krondorfi savanyuviz.

Stefania trónörökösne forrás.

Kitűnő gyógyviz,
kedvelt asztali viz.

Kapható Kőszegen: Jánosa Gyula urnái,
és minden fűszerkereskedésben.

Irodalom és művészet.

— **Ünnepnapok** magasztos, szép és lélekelelő ünnepnapok folynak le mostanában az ország szívében és azokról a „Képes Családi Lapok” képben és írásban mindig híven és kötelességesszerűen beszámol. Ez ugyan nem érdem, de hazafiui kötelesség, mellett minden lapnak meg kell tennie, de a „Képes Családi Lapok” azt lelkesedéssel teszi meg. A szép kiállításunkról egyremásra közölte a képeket, most pedig minden számában leírásokat közöl, pavillonként méltatva magyar műkin-cseink tárlatát. E leírások Miskolczy Henrik tollából erednek. Ezenkívül minden számában közöl költeményeket, elbeszéléseket, regényeket, Lauka Gnsztáv, Tanai Lajos dr., Dézsi Sándor, Maderspach Sándor, Károlyi Gyula stb. tollából. A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala (Budapest, Vadász-utca 14. sz.) mindenkinek szívesen küld mutatványszámot.

— **A magyar nemzet története.** Annyi jót és dicőretet elmondunk már a Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) budapesti kiadócégg által a millenium alkalmából megjelenő Szalai-Baróti-féle „Magyar Nemzet Történeté”-ről, hogy ezuttal csak röviden akarjuk jelezni, hogy e nagy díszmunkából most vettük a 44-ik füzetet, szokott díszes kiállításában. A szöveg I. Ferdinánd király halálán túl, már utóda I. Miksa királyról is értekezik. E füzetet következő illusztrációk díszítik: A zentai csata (Engerth A. festménye). Oláh Miklós (Rugendás J. G. metszete). János Zsigmond emlékérmé és aláírása. Miksa király. Schwendi Lázár. Tokaj megvétele 1565-ben. Szulejmann szultán. Zrinyi Miklós arcképe. Szigetvár ostroma. Zrinyi Miklós aláírása. Zrinyi Miklós niasakja. Gyula ostroma. II. Szelm szultán. Schwendi Lázár emlékérmé. Verancsics Antal. Forgách Ferencz, váradi püspök, utóbb esztergomi érsek. János Zsigmond és Báthyori István.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy f. é. **szeptember 17-én Kőszegre** érkezem és **fogászati működésemet** újra megkezdem.

Kiváló tisztelettel:

Scharpf Jenő,
fogtechnikus.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem t. vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy a **Kőszegen szept. 7-én** megtartandó vásáron, éppgy mint eddig a

Strucz szálloda I. emeleti termében

duvალაasztéku raktárt tartok női és gyermekkabátokból, gallérok, köpenyekből stb., melyeket a legjutányosabb áron bocsátom áruba. Midőn ezt t. vevőimnek és a n. é. közönségnek b. figyelmébe ajánlom, kérem további szives támogatásukat.

Stadler Zsigmond,
Szombathely.

4—5% mellett

rendes és rendkívüli **jelzálog-kölcsönöket** **kleancsősöl,** valamint a legbonyolódottabb conversiókat szintén 4—5 %-kal rendezi, gyorsan és discret minden előleg nélkül

Herczeg Sándor

Budapest, Gyár-utca 19

CS. KIR. SZAB. ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

(Unione Adriatica di Sicurtà) alakult 1838-ban.

V a g y o n - k i m u t a t á s.

Életbiztosító osztály. (A) Mór og-számlák 1895. december 31-én. — (B) Főmérleg. (Élelmi és szállítmány) biztosító osztály.)

VAGYON.		TEHER.		VAGYON.		TEHER.	
forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
Ingatlanok Triest, Bécs, Budapest, és Milánóban (jegyzék szerint)	2819700	Közműnyeremény tartalék	600000	Résvényesek váltói	2400000	Alapítka	4000000
Értékpapírok (jegyzék szerint)	16102710	Remittencia-állók tartalék	22850790	Képesítési Triestben és a képviselővárosoknál	12851992	Nyereség tartalékai	1111320
Jelzálog kölcsönök (jegyzék szerint)	17188400	Árbehajlások tartalék	21841140	Hitelintézk. takarékpénztárak és bankoknál elhelyezett tőkék	181780628	Kezeltésére álló tartalék	207000
Hasonlóvalani járadékok és tőkék	1469703	Előjárások	169238465	Változó és utalványok tárzája	384277	Arfolyam ingadozásai tartalék	207000
Követelések más biztosító társaságoknál	140067897	Függő károk tartaléka	41827778	Kölcsonok értékpapírokra	44604849	Társasági ok díjtartaléka	19184188
Követelések a képviselő ékeknél a társaság komponit vezetői részénél (folyó számla egyenlege)	807346	A biztosítottakat illető nyereség külön számlájánál	8547837	Követelések más biztosító társaságoknál	313359	Szállítmánybiztosítók díjtartaléka	7462058
Külsőfele adósságok	5881487	Biztosító társaságok követelése	26751386	Követelések a vezetői részénél	24896119	Függő (takarékos) tartaléka	246601
Még nem törlesztett jutalékok és szorvosati költségek	—	Kölcsonfelvétel	7846651	Követelések a vezetői részénél	112687403	Függő szállítványkárak tartaléka	10373938
				Követelések a főigazgatóknál	3362074	A társasági tisztviselők takarékos és ellátási pénztára	42384617
				Követelések a főigazgatóknál	1048912	Biztosító társaságok követelése	20723408
				Még nem törlesztett jutalékok és szorvosati költségek	15006746	Különböző hitelzők	44090576
						Fel nem vett osztalékok	2029
						1894-ről áthúzott nyer. 2,800:29	—
						Az üzleti nyereségre 482,10:71	485401
						1,841,592:49	1089239136
						58,002:11 átutalás a jelen szárszámadásból	—
						1,872,591:60	—
						428,406:17	—
						10,001:06 gyarapítás a jelen szárszámadásból	—
						1089239136	—
						2381922354	489,807:23

Az igazgatóság: Gianstatteni Dr. Alber Ágost, Neumann Henrik, Balli Pál, Reinelt C., Salom H.

Frigyesi Adolf, vezértitkár

Számvizsgálók: Afendli György, Pojai Alberti Emil, Parisi József.

A magyarországi osztály-irodája Budapest, IV. kerület, Váci utca 9., a társaság házában.

Bárá Podmanický Frigyes, intéző.

Frigyesi H., titkár.

Lichtenberger J., vezértitkár.

Részletes szárszámadási jelentések és kimutatások az alanti kerületi főigazgatóságnál kaphatók, ahol bármely felvilágítások is a legnagyobb készséggel adhatók és élet, tűz és szállítmánybiztosítások az „Adria biztosító társulat”, jégbiztosítások a „Déli jég és viszontbiztosító társaság” és baleset elleni biztosítások a „Nemzetközi baleset elleni biztosító részvénytársaság” számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadhatók el.

Kerületi főigazgatóság: Községi takarékpénztár.

Rendkívül olcsó árak porcellán árukról.

6 személyes ét készlet 26 darabból, arany szegélyvel kis összeállításban kék és sárga virággal 10 frt.

6 személyes ét készlet 26 darabból tiszta, fehérben kis összeállítás kisebb szerű tállakkal 4 frt 80 kr.

Csomagló láda 70 kr. Vasuti állomás feladása kéretik. Szállítás utánvétel mellett történik. Az áruk kifogástalan jó minőségűek. Tömögés megrendelést kér

a szegedi porcellán festészeti gyár

Ivánkovits Károly,
(Szegeden.)

Kéil Alajos-féle padlozat-fénymáz (Glasur)

legkitűnőbb mázólsz-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. boaranyozására. Egy kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-szotalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Unger Józsefnél Kőszegen.

Kitűnő padló-máz!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

3 árnyalatban

Berthold és Hoffmann utódainál.
Bécsben.

Teljesen használatra kész, csinos és a célnak megfelelő 1 kilós dobozokban.

Linoleum padló-zománcz egy óra alatt megszárad, pompás fényű, sima és repedésektől ment marad.

Linoleum padló-zománcz közvetlenül a dobozból mázolható fel.

Linoleum padló-zománcz használatra sokkal olcsóbb, mint a többi padló-fénymáz.

Kapható minden nagyobb festék- és gyógyszer-üzletben.

Főraktár Kőszegen: Waisbecker Edénél.

Jelzálogkölcsönök

földbirtokra 3 1/2%, házakra 4 1/2%,
 másnemű ingatlanokra 5%, mellett
 legmagasabb összegekben
 ajánlunk.

E kölcsönök konvertálásoknál bélyeg- és illetékmentességet élveznek.

Erdő kihasználások, birtok parcellázások átvétele.

Birtokok szövetkezéseknél hasznos lefedetési tartamra eladhatók.

„MAGYAR LLOYD“

közgazdasági vállalat,
 Budapest, Király-utca 70. szám.

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

Mindenütt kapható - 1/2 kiló 25kr.

Mi a
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávé?

Valódi egészségi és családi kávé, mely Kathreiner gyártási módja által a kedveit valódi kávé ízét nyeri. Eltekintve egyéb előnyeitől, már ez okból különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tiszta gyártmány egész szemekben, miért is felette előnyösen használható, az örölt s ez okból a vevő közönség által nem ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

Eleinte csak harmadrészből, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háztartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávét a legelső orvosok ajánlják, s az ugy nyilvános intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jónak bizonyul. Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszerűen a legizletesebb ital.

Lelkiismeretes gazdasszony vagy anya általában kávéivó, egészsége érdekében perczig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét használni. Az értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csalják a közönséget, a vételnél vigyázni kell a fehér eredeti csomagokon látható névre:

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben ne engedjék magukat rábasszálni a valódi „Kathreiner” sohasem szabad más csomagolásban, vagy nyitott áruként eladni.

